

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/209/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113221372
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4113221372.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcov: 1./ E. H., nar. XX.XX.XXXX bytom R. XX, F., 2./ Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, F., 3./ E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, F., 4./ N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, F., 5./ G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, F., všetci zastúpení Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom so sídlom M. Rázusa 19, Lučenec, proti žalovaným: 1./ G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, U., zastúpená Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ, s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, IČO: 36 856 282, 2./ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 525 441, so sídlom Štefanovičová 4, Bratislava, zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov 1./ až 5./ a žalovaného 2./ proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25. apríla 2018 č. k. 12C/212/2013-316, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e .**

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (OS Nitra) rozsudkom zo dňa 25.04.2018, č. k. 12C/212/2013-316 pri právnom posúdení podľa § 4 ods. 1, 2 zák. č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3 Obč. zák., a článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky žalovaným 1./ a 2./ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1./ sumu 11.500 eur, žalobkyni 2./ sumu 16.500 eur, žalobcovi 3./ sumu 12.500 eur, žalobcovi 4./ sumu 11.500 eur a žalobcovi 5./ sumu 12.500 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia. Vo zvyšnej časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy súd podanú žalobu zamietol.

2. O náhrade trov konania s poukazom na čiastočný pomer úspechu strán tohto sporu (§ 255 ods. 2 CSP) súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V tejto súvislosti súd skonštatoval, že nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa vzhľadom na ust. § 257 CSP.

3. Vychádzajúc zo záverov vykonaného dokazovania v tomto spore a zároveň aj s prihliadnutím na záväzný právny názor (§ 391 ods. 2 CSP) obsiahnutý v zrušujúcom uznesení KS v Nitre zo dňa 18.10.2017 č. k. 5Co/513/2016-289, ktorým uznesením bol zrušený rozsudok OS Nitra zo dňa 27.04.2016, č. k. 12C/212/2013-236, prvoinštančný súd dospel k tomu záver, že žalovaná 1./ svojim konaním výraznejším spôsobom zasiahla do práva na ochranu osobnosti žalobcov 1./ až 5./ Súčastou

práva na súkromie a rodinný život je aj právo na spoločnosť s inými osobami, najmä členmi rodiny. Za zásah do súkromia súdna prax považuje aj spôsobenie smrti niektoej z blízkych osôb.

4. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalovaná 1./ rozvrátila rodinný život žalobcov, do rodiny bola vznesená trauma, bolesť, smútok, pričom strata dieťaťa pre rodičov a brata pre súrodencov je nenapraviteľná, nezabudnuteľná a bude tieto osoby sprevádzať po celý zvyšok ich života, pričom navždy budú žiť s pocitom a vedomím straty blízkej osoby. Vzťahy medzi nebohým D. H. a jeho rodičmi, resp. súrodencami boli silné a intenzívne, pričom všetci až do dopravnej nehody, okrem žalobcu 1./, ktorý bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody, žili v spoločnej domácnosti. Takisto aj žalobca 4./ žil od r. 2009 spolu so svojou družkou a ich maloletým dieťaťom v samostatnej domácnosti. Napriek uvedenému boli navzájom všetci v kontakte a žalobcu 1./ navštevovali počas návštevých hodín vo výkone trestu odňatia slobody. Smrteľná dopravná nehoda sa stala práve v ten deň, kedy nebohý D. H. spolu so svojim bratom, t. j. žalobcom 5./ išli navštíviť otca, t. j. žalobcu 1./ Žalobcovia spolu s ich nebohým bratom, resp. synom tvorili silné rodinné spoločenstvo, všetci sa navzájom stretávali. Po dopravnej nehode sa žalobcovia z domácnosti, v ktorej bývali pred dopravnou nehodou radšej odsťahovali, pretože ich pôvodná domácnosť im neustále pripomínala chýbajúceho člena domácnosti. V dôsledku nečakanej smrti prežívajú žalobcovia pocity nervozity a smútku, pričom s nebohým D. H. stratili možnosť viesť súkromný život. Protiprávnym konaním zo strany žalovanej 1./ nastala nezvratná deštrukcia vzájomných medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov, čím došlo k zásahu do ich osobnostných práv. Vzniknutá trauma je v podstate zo života žalobcov neodstrániteľná. V danom prípade vzniklý zásah do osobnostných práv žalobcov je takej intenzity, že požíva ochranu v zmysle odcitovaných ustanovení Obč. zák. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné vnímať ako samostatný právny prostriedok ochrany fyzickej osoby výnimočného charakteru v tom zmysle, že jeho použitie prichádza do úvahy iba v kvalifikovaných prípadoch, keď morálna satisfakcia sa javí ako nepostačujúca, pričom to je jediná podmienka priznania takejto nemajetkovej ujmy v peniazoch. Samotná podmienka pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy determinovaná a závislá od špeciálnych okolností daného prípadu a existenciou závažnej ujmy. Závažnosť ujmy je potrebné vyvodzovať aj z okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzity zásahu, jeho trvanie, dopad a dôsledky, ktoré týmto zásahom vznikli.

5. Titulom náhrady nemajetkovej ujmy každý zo žalobcov požadoval zaplatenie 16.500 eur. Výšku nemajetkovej ujmy určuje súd na základe voľnej úvahy. Na základe uvedeného zaviazal súd žalovaných 1./ a 2./ zaplatiť žalobcovi 1./ a žalobcovi 4./ náhradu nemajetkovej ujmy, každému z nich v sume po 11.500 eur, žalobkyni 2./ sumu 16.500 eur a žalobcom 2./ a 5./ každému z nich v sume po 12.500 eur. Vo zvyšnej uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy, súd podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol. V prípade žalobcu 1./ súd vzal na zreteľ to, že bol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody a v prípade žalobcu 4./ tú skutočnosť, že tento žalobca zhodne ako žalobca 1./ v čase dopravnej nehody a aj pred ňou nežili s neb. D. H. v spoločnej domácnosti. Žalobcom 3./ a 5./, ktorí v inkriminovanom čase žili s nebohým v spoločnej domácnosti priznal súd vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy, t. j. v sume po 12.500 eur každému z nich. V súvislosti s priznanou výškou náhrady nemajetkovej ujmy diferencoval súd aj vzťah medzi rodičom a nebohým a vzťah medzi súrodencom a nebohým. S poukazom na uvedené priznal súd žalobkyni 2./ ako matke nebohého náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16.500 eur, pretože s nebohým neustále žila v spoločnej domácnosti a ako jeho matka pociťuje stratu svojho syna najintenzívnejšie, pretože je to pre ňu nenahraditeľná ujma, s ktorou sa súrodenci nebohého majú šancu vyrovnáť lepšie a to vzhľadom k tomu, že v podstate majú pred sebou ešte celý život a majú šancu si založiť vlastnú rodinu. Vzťah medzi súrodencami navzájom a vzťah medzi matku a jej dieťaťom je z hľadiska svojej intenzity a najmä jeho prežívania iný.

6. Samotní žalobcovia v pôvodne podanej žalobe žiadali pre každého z nich priznať sumu 16.500 eur, pričom na zdôvodnenie jej výšky uviedli, že takúto sumu požadujú za spôsobnú ujmu. Zvýšenie nemajetkovej ujmy následne odôvodnili tým, že sa dozvedeli, že suma, ktorú žiadali pôvodne je nízka, pričom môžu dostať viac. S takýmto odôvodnením žiadanej výšky nemajetkovej ujmy súd nesúhlasil a uviedol, že ust. § 13 ods. 3 Obč. zák., určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje žiadne medze.

7. Súd priznanie sumy nemajetkovej ujmy vo výške 16.500 eur, 12.500 eur a 11.500 eur jednotlivým žalobcom považoval za primerané, pričom v tejto súvislosti prihliadol na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, ktorú v danom prípade považoval za veľmi závažnú, intenzívnu a aj stále

pretrvávajúcu, pretože strata dieťaťa pre rodiča alebo strata súrodenca pre ďalšieho súrodenca je nenapraviteľná a zároveň aj neodstrániteľná ujma. Súd na základe výpovedí žalobcov a svedkov ustálil, že vzťahy medzi súrodencami boli navzájom intenzívne a s poukazom na vekový rozdiel medzi nimi je možné konštatovať, že súrodenci chodili spolu do školy, trávili spolu voľný čas a navzájom si aj pomáhali.

8. V prípade nebohého D. H. bolo súdom akceptované aj to, že tento svojej rodine pomáhal aj finančne, pretože v čase svojho úmrtia mal 26 rokov. Pokiaľ ide o argumenty žalovaného v tom smere, že žalobcovi 5./ bolo vyplatené poisťné plnenie, tak tieto argumenty nepovažoval súd za opodstatnené, pretože vyplatené poisťné pre tento subjekt malo charakter dávok za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou, ktorej účastníkom bol aj žalobca 5./ Takisto sa súd nestotožnil ani s argumentáciou žalovaného 2./ v tom smere, že náhradu za smrť príbuznej osoby možno priznať len pozostalému manželovi a nezaopatreným deťom. Ustanovenie § 11 Obč. zák. hovorí o tom, že každá fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti. Pokiaľ ide o analógiu s ust. § 5 zák. č. 215/2006 Z. z., o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, kde je stanovená maximálna výška plnenia ako 50 násobok minimálnej mzdy, toto nie je možné aplikovať pri určení výšky nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 Obč. zák. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného 2./ ohľadne nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní, pretože mal za to, že uzatvorená zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v sebe zahŕňa aj poistenie nemajetkovej ujmy a žalobcovia si môžu ako poškodení uplatniť svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priamo proti poisťovni. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCDo/1/2016 zo dňa 31.07.2017. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnú zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnú zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poisťného krytia. Pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve.

9. K okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo, súd poukázal na trestný rozsudok, z ktorého vyplýva, že žalovaná 1./ bola právoplatne trestným rozsudkom uznaná vinnou zo spáchania prečinu usmrtenia D. H., keď ako vodička spôsobila z nebanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej zahynul D. H.. Týmto bola preukázaná zodpovednosť žalovanej 1./ za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov, pričom jej zodpovednosť je objektívnou zodpovednosťou, bez ohľadu na zavinenie. Súd prvej inštancie zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom znalca B.. M. R.. Do úvahy súd zobral aj správanie samotnej žalovanej 1./, ktorá bola po nehode v zlom psychickom stave, lieči sa, pričom sa nevie zmieriť s tým že niekoho usmrtila. V tejto súvislosti žalovaná 1./ poskytla žalobcom sumu 1.000 eur na krytie potrebných nákladov. Súd takisto zhodnotil aj správanie sa dotknutej osoby (D. H.) pri nehode, ktorá osoba nijakým spôsobom nevyvolala a ani nezapríčinila dopravnú nehodu. Priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy pre jednotlivých žalobcov je v súlade so súčasnou rozhodovacou činnosťou súdov na Slovensku (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/139/2011).

10. Primárnym významom nemajetkovej ujmy je jej satisfakčná funkcia, t. j. vyváženie, resp. zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu, pretože nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova nedá ani odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné ani presne kvalifikovať a vyčíslieť.

11. Proti tomuto rozsudku, čo do výroku VI., ktorým súd prvej inštancie vo zvyšnej časti náhrady nemajetkovej ujmy žalobu zamietol, ako aj v časti výroku VII., že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, podali včas odvolanie žalobcovia 1./ až 5./ Odvolaciemu súdu navrhli, aby rozsudok OS Nitra zo dňa 25.04.2018, sp. zn. 12C/212/2013-36 vo výroku VI. zmenil tak, že žalovaní 1./ a 2./ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1./ sumu 5.000 eur žalobcovi 3./ sumu 4.000 eur, žalobcovi 4./ sumu 5.000 eur a žalobcovi 5./ sumu 4.000 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým že plnením jedného zo žalovaných zanikla povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia. Zároveň žalobcovia 1./ až 5./ navrhli odvolaciemu súdu, aby predmetný rozsudok zmenil aj v časti výroku VII. tak, že im prizná voči žalovaným 1./ a 2./ náhradu trov konania v rozsahu 100%. Odvolacie dôvody subsumovali pod ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

12. Ako žalobcovia nesúhlasia s diferencovaním priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy, tak ako ju priznal súd prvej inštancie, Tým, že súd znížil požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy u žalobcu 1./ bol žalobca 1./ v podstate druhýkrát potrestaný za trestnú činnosť, za ktorú už raz vykonal trest odňatia slobody. Takisto žalobca 4./ uvádza, že skutočnosť, že v čase tragickej smrti brata s ním nežil v

spoločnej domácnosti nemala žiaden vplyv na ním prežívaný smútok. Žalobcovia totiž s nebohým bratom tvorili fungujúce spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, pričom v dôsledku nečakanej smrti prežívajú pocity nervozity a smútku. Došlo na ich strane k strate možnosti viesť s nebohým súkromný život a od bratovej (synovej) smrti sú ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Takisto aj žalobcovia 3./ a 5./ vnímajú zníženie nemajetkovej ujmy na sumu po 12.500 eur pre každého z nich za nespravodlivé. Zvlášť žalobca 5./ ako priamy účastník dopravnej nehody. Priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy pre žalobcov 1./, 3./, 4./ a 5./ by nemalo žiadny negatívny vplyv na žalovanú 1./, pretože súd zaviazal aj žalovanú 2./ ako poisťovňu.

13. Žalobcovia sú si vedomí toho, že súčasne platná právna úprava v oblasti náhrady trov konania už nepozná ust. § 142 ods. 3 OSP, avšak zo samotnej podstaty tohto sporu je zrejmé, že v rámci žaloby sú povinní uviesť požadovanú výšku nemajetkovej ujmy, pričom presné stanovenie jej výšky je vo výlučnej kompenzácii súdu. S poukazom na čl. 4 ods. 1, 2 CSP by bolo spravodlivé, aby v takomto druhu konania až rozhodnutie súdu o priznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch bolo brané ako základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby podľa Vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. V tejto súvislosti poukázali na obsah rozhodnutia NS SR zo dňa 23.02.2011 sp. zn. 5MCdo/7/2010. Vzhľadom k uvedenému majú ako žalobcovia za to, že je nespravodlivé, aby im nebola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100%.

14. Proti tomuto rozsudku v častiach jeho výroku I. až V. podala včas odvolanie žalovaná 2./ žiadajúc Krajský súd v Nitre, aby podľa § 388 CSP rozsudok OS Nitra zo dňa 25.04.2018 č. k. 12C/212/2013-316 v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu žalobcov voči žalovanému 2./ zamietne. Odvolacie dôvody vymedzil podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP.

15. Pokiaľ v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov nižších stupňov prekvapujúco nepanuje zhoda o otázke možnosti subsumovať pod pojem „škoda na zdraví“ v zmysle Zákona o PZP aj náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. Obč. zák., je potrebné poukázať na rozhodnutie ÚS SR zo dňa 20.01.2011, IVÚS 60/2010. Ďalej poukázal na obsah uznesenia NS SR z 05.12.2013 sp. zn. 3Cdo 18/2013, rozsudok NS SR z 26.09.2013, sp. zn. 3Cdo/176/2012 zverejnený v zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014 pod č. 127, t. j. R 127/2014. Podľa tohto rozhodnutia právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Obč. zák.

16. Žalovaný 2./ je toho názoru, že podľa súčasne platnej a účinnej úpravy rozsahu krytia Zákona o PZP, bez jeho akejkoľvek relevantnej novelizácie v rozhodnej časti od r. 2001, pri opakovanom konštatovaní NS SR o nemožnosti zahŕňať pod pojem škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP aj nemajetkovú ujmu podľa § 11a nasl. Obč. zák., žalovaný 2./ nie je v takýchto konaniach pasívne vecne legitimovaný.

Vzhľadom k tomu, že od r. 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej úpravy, nie je absolútne legitímny dôvod na zmenu výkladu príslušných zákonných ustanovení a ad hoc rozširovanie účelu Zákona o PZP a jeho cieľov oproti tým, ktoré boli celkom jednoznačne a nesporne zamýšľané a stanovené samotným zákonodarcom. Postup okresného súdu potom nie je možné vyhodnotiť inak, ako snahu „zhojiť“ nečinnosť zákonodarcu priamou aplikáciou smerníc EÚ, pričom táto je vo vzťahu k žalovanému 2./ vzhľadom na jeho súkromnoprávny charakter vylúčená.

17. V dostatočnej miere neboli zohľadnené pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy na strane žalovanej 1./ po dopravnej nehode jej osobnostné a majetkové pomery. Výška takejto náhrady musí byť určená v zmysle zásady „primeranosti“, t. j. nemôže byť neprimerane nízka a ani neprimerane vysoká. Nemožno považovať za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanej bratom poškodeného, v porovnaní s priznanou výškou náhrady nemajetkovej ujmy matke poškodeného. Aj keď žalovaný 2./ nespochybňuje vzťahy v rodine, ako boli zistené súdom prvej inštancie, priznané výšky tejto náhrady relevantne nereflektujú na osobný pomer a vzťah žalobcov k poškodenému a sú arbitrárne.

18. Žalobcovia 1./ až 5./ a ani žalovaní 1./ a 2./ písomné vyjadrenia k podaným odvolaniam nepodali.

19. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania a to v dôsledku včas

podaných odvolaní zo strany žalobcov 1./ až 5./ a žalovaného 2./ zvoliac pritom procesný postup podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario). Následne odvolací súd dospel k tomu záveru, že obidve podané odvolania nie sú dôvodné a rozhodol o nich tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada k tomu, čo vyšlo počas konania najavo.

21. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť podaných odvolaní zo strany žalobcov ako aj žalovaného 2./ dospel k tomu záveru, že nie sú splnené podmienky pre zrušenie napadnutého rozsudku v zmysle § 389 ods. 1 CSP a ani pre jeho zmenu v zmysle § 388 CSP a preto napadnutý rozsudok v celom jeho rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom žalobnom nároku žalobcov 1./ až 5./ v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového potupu hodnotenia dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP) aj následne správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávneho predpisu (§ 11, § 13 ods. 1 až 3 Obč. zák. a § 4 ods. 1, 2 zák. č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla). V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

22. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie vzhľadom na prednesy strán sporu, ako aj ďalšie vykonané dokazovanie správne skonštatoval, že úmrtím syna žalobcov 1./ a 2./, resp. brata žalobcov 3./ až 5./ došlo na strane týchto subjektov k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia v zmysle § 11 Obč. zák., pričom tento zásah je nenapraviteľný, neodstrániteľný, pričom žiadna z foriem morálneho zadošťačenia v zmysle § 13 ods. 1 Obč. zák., v danom prípade nie je namieste. Predmetný zásah do práva na ochranu súkromia sa prejavil najmä v emocionálnej sfére všetkých žalobcov. Následná strata možnosti na strane žalobcov viesť s nebohým D. H. rodinný život bola v kontexte so špecifikami danej prejednávanej veci pre súd prvej inštancie dôvodom, aby na základe vlastnej voľnej úvahy určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy pre jednotlivých žalobcov v rozdielnej výške, a nie vo výške rovnakej, ako v žalobe a aj v podanom odvolaní požadovali žalobcovia 1./ až 5./, pričom žalobkyňa 2./ podala odvolanie iba v časti výroku o náhrade trov konania. V tejto súvislosti náhradu nemajetkovej ujmy v najvyššej sume, t. j. 16.500 eur priznal súd prvej inštancie matke nebohého (žalobkyňa 2./), pretože z hľadiska emocionálneho a dá sa povedať, že aj z psychického stratu svojho syna najviac pociťovala jeho matka, z čoho je možné usúdiť, že zásah do jej osobnostných práv bol najintenzívnejší. V prípade otca nebohého, t. j. žalobcu 1./ ako aj jeho brata, t. j. žalobcu 4./ súd prvej inštancie priznanú náhradu nemajetkovej ujmy u týchto dvoch subjektov modifikoval oproti žalobkyňa 2./ smerom dole, t. j. na sumu 11.500 eur pre každého z nich, pretože títo žalobcovia cca tri roky pred smrteľnou nehodou s nebohým nežili v spoločnej domácnosti, čo z určitého aspektu oslabilo intenzitu rodinnej väzby v porovnaní s časom, keď žalobca 1./ nebol vo výkone trestu, resp. žalobca 4./ nemal založenú vlastnú rodinu so samostatnou domácnosťou. V prípade určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcov 3./ a 5./ v sume 12.500 eur pre každého z nich a dá sa povedať, že aj u žalobcu 4./, t. j. u všetkých troch súrodencov nebohého správne akceptoval prvoinštančný súd tú skutočnosť, že ide všetko o mladých ľudí s perspektívou takmer celého života pred sebou, pričom

po založení vlastných rodín majú predpoklad stratu svojho súrodenca po emocionálnej stránke vnímať ľahšie a s touto tragédiou sa aj postupom času vyrovnávajú.

23. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného 2./ prezentovanú v ním podanom odvolaní ohľadne nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v tomto spore, tak odvolací súd takúto argumentáciu nepovažuje za opodstatnenú s poukazom na obsah rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/230/2017 zo dňa 28.03.2019, konkrétne bod 13. jeho odôvodnenia, v ktorom sa uvádza, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia odvolacieho súdu konaného dňa 09.10.2018 bolo schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky aj rozhodnutie z 31.07.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná“. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škody pre účely zákona č. 381/2001 Z. z., je potrebné vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smernice EÚ, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/EHS zo 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za škodu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú.

24. Čo sa týka námietok žalovaného 2./ uplatnených v jeho odvolaní v tom smere, že súd prvej inštancie v súvislosti s určením výšky nemajetkovej ujmy nezohľadnil majetkové a sociálne pomery žalovanej 1./ odvolací súd poznamenáva, že žalovaná 1./ v tejto veci odvolanie vôbec nepodala.

25. Odvolací súd sa stotožňuje aj s rozhodnutím prvoinštančného súdu o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie, keď o náhrade týchto trov pri absencii, resp. výpadku pôvodného ust. § 142 ods. 3 OSP, počnúc od 01.07.2016 súd prvej inštancie za použitia ust. § 255 ods. 2 CSP o náhrade týchto trov s poukazom na čiastočný pomer úspechu strán v spore rozhodol správne tým spôsobom, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

26. O náhrade trov odvolacieho konania v danom prípade rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, keď s prihliadnutím na neúspech obidvoch strán sporu, ktoré podali svoje neopodstatnené odvolania, rozhodol o náhrade týchto trov tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).